

Protokol ke konzultaci k možnostem řešení výzkumné potřeby

Zadavatel:	ČR – Technologická agentura České republiky
Sídlem:	Evropská 1692/37, 160 00 Praha 6
Zastoupený:	Margitou Pištorovou, ředitelka Odboru veřejných zakázek ve VaVal
IČ:	72050365
ID projektu:	TTMZP0002
Název projektu:	Stanovení vlivu ochranných pásů podél vodních toků díky omezení transportu erozního sedimentu a retenci povrchového odtoku
Druh řízení:	Prozatím nestanoveno
Resort	Ministerstvo životního prostředí
Datum konzultace:	17. 12. 2025 od 10:00
Místo konzultace:	Technologická agentura ČR, Evropská 1692/37, Praha 6 / Videokonference – online

I. Náplň jednání

Náplní jednání byla konzultace k možnostem řešení výzkumné potřeby v souladu s § 33 „ZZVZ“. Zástupci zadavatele zjišťovali kvalitativní měřítka předmětu připravované veřejné zakázky.

II. Průběh jednání

Projektový manažer přivítal přítomné a představil průběh předběžné tržní konzultace.

Na úvod proběhlo představení účastníků.

Zástupce resortu seznámil přítomné s výzkumným záměrem resortu, zejména s cíli výzkumné potřeby, požadovanými výsledky a důvody, proč resort danou problematiku potřebuje zkoumat. Prezentace resortu je přílohou tohoto protokolu.

Cílem projektu je vytvořit prakticky využitelné nástroje pro návrh a realizaci ochranných vegetačních pásů podél vodních toků. Projekt propojí výsledky terénních experimentů, modelové simulace a GIS analýzy do metodiky a specializované mapy rizikových úseků, která umožní uživatelům (státní správě, projektantům i zemědělcům) efektivně navrhovat a plánovat ochranná opatření v konkrétních lokalitách.

Diskuze:

MŽP: Design experimentu: je navržené uspořádání dostatečné? Použijeme suspenzi, nebo simulátor deště?

Účastník č. 1: S tímto typem projektu máme zkušenosti. Cesta není dešťovým simulátorem, protože v terénu je tato metoda časově velmi náročná. Následné zachycování by takřka nefungovalo.

MŽP: Chceme znát intenzitu srážkovosti.

Účastník 1: Této otázce bych se vyhnul. Pás není definován intenzitou deště, ale parametrem odtoku. Srážky vytvářejí odtok, který lze dopočítat. Nároky na vodu jsou vysoké a finančně by se toto řešení nevyplatilo. Výsledky byly aplikovány v pilotním šetření, kterému jsme se věnovali.

Odborný konzultant: Očekáváme velké množství experimentů. Tato ekonomická argumentace mi přijde správná. Musíme mít jako podklad erozní mapu, abychom mohli říci, že máme nějakou intenzitu a s ní plochy.

Účastník 2: Také bych pracoval s odtokem. Je potřeba definovat spektrum ukázkových lokalit. Dešťové simulátory sice máme, ale jejich použití vyžaduje přítomnost pěti osob v terénu. Pokud bychom tedy

chtěli realizovat více experimentů, znamenalo by to značnou pracovní zátěž i velký objem vody. Zajištění zdroje čisté vody navíc není jednoduché. Proto je varianta se suspenzí vhodnější a zároveň ekonomičtější. V některých případech bych se simulátor deště nebránil využít pro porovnání, nicméně jako výchozí řešení bych se přiklonil k suspenzi.

Účastník č. 3: Také se přikláním k suspenzi. Pilotní ověření pro porovnání není špatným nápadem.

MŽP: Co budeme měřit: objem/velikost odtoku, koncentrace a odnos smyvu, rychlost povrchového odtoku, počáteční vlhkost půdy, infiltrační rychlost...

Účastník č. 1: Ano, se vším souhlasím. Domnívám se, že pro resort jako aplikanta je toto měření dostatečné. Zajímavé by bylo sledovat zrnitost transportovaného sedimentu, která se v čase mění v závislosti na nasycení plochy.

MŽP: To nás přivádí na myšlenku, jak rychlé by mohlo být zanesení sedimentu?

Účastník č. 1: Nejde o otázku experimentu, ale o dlouhodobé pozorování a výpočty. Viděl bych to spíše jako námět na další projekt.

Účastník č. 3: Kvalitu zde neřešíme?

MŽP: Předpokládáme, že jsou to látky vázané na smyv. Tím pozorováním bychom projekt opět rozšířili, což není momentálně žádoucí.

Účastník č. 2: S kolegy souhlasím. V rámci projektu budou vytipovány lokality, kde bych v sezóně měření opakoval. Bylo by možné provést opakování v jedné lokalitě s jinou ploškou a následně výsledky porovnat. Tímto způsobem ověříme funkčnost travního pásu.

MŽP: Pásky nemusí být nezbytně travní. Např. zemědělci vytváří bio pásy. Proto je otázkou, zda se musí jednat opravdu o travní porost. Můžeme vytvářet experimenty, které se od sebe budou odlišovat.

Účastník č. 2: Je to o tom, co bude podporováno, na co budou vypisovány dotace. Důležité je opravdu efektivně vybrat dané lokace.

Odborný konzultant: Přidáním odlišných pásů by vzniklo mnoho variant experimentů, což by bylo časově i finančně velmi náročné.

Účastník č. 1: Pokud by byl aplikovaným materiálem mikromletý křemitý písek (přičemž při obdobných pilotních projektech jsme využívali až půl tuny tohoto písku), jedná se o zcela jiný materiál než běžný písčitý sediment. Celý postup je velmi náročný a vyžaduje přesné metodické vymezení. Realizace by byla neúměrně finančně nákladná.

Účastník č. 2: Jedna část bude experimentální a druhá modelová. Na základě našich předchozích monitoringů jsme schopni se této problematice věnovat. Očekávaným výstupem je mapa, nicméně v

tomto případě by bylo nutné zpracovat mapy dvě. Jednu zaměřenou na travní pásy a druhou na biopásy.

Účastník č. 3: Souhlasím s kolegy. Pro zemědělce bude důležité, na co budou alokovány dotace, zda na travní či luční porost. Přiklání bych se k travnímu porostu. Zavedení dvou variant by vedlo k nadbytku experimentů. Osobně bych projekt zobecnila.

MŽP: Varianty šířky pásů: budeme testovat 2 / 4 / 8 m (nebo podle aktuální SZP)?

Účastník č. 1: Naše zkušenost je taková, že můžeme experiment natáhnout až na 12 m. Čím větší délka, tím delší doba experimentu, proto bych nepřekračoval 12 m. Interpolace je vždy spolehlivější než extrapolace. Mapa může být zaměřena na travní pásy, metodika však může být aplikována i na biopásy.

Účastník č. 3: Souhlasím s tím, že v mapě by mohl být travní porost. V metodice může být dopočet bio pásu.

Účastník č. 2: Držel bych se menších experimentů. Kratších úseků s větším počtem opakování. Místo statické mapy bych navrhoval interaktivní webovou aplikaci, která by počítala data v závislosti na šířce pásu.

Odborný konzultant: To už je více software, nežli statická mapa.

Účastník č. 2: Pokud se bude vytvářet statická mapa, je to finančně nenáročné, ale aplikace je finančně a kapacitně náročnější. Je třeba toto zohlednit v zadávací dokumentaci.

MŽP: Reprezentativnost lokalit: chceme předem vymezit půdní typy, sklony, vegetační pokryv apod. (aby šly výsledky přenést)?

Účastník č. 1: Záleží na zadavateli, jestli chce vymezit půdní typy, sklony, vegetační pokryv apod.. Domnívám se, že data by měla pokrývat co nejširší rozsah. Není žádoucí omezovat se pouze na čtyři lokality v ČR.

MŽP: Výběr parametrů pro experimenty by měl vycházet z analýzy, např. které půdní typy jsou nejrizikovější. Nedisponujeme ucelenými daty.

Účastník č. 1: Výběr lokalit by měl být proveden až na základě úvodní analýzy v rámci projektu.

Odborný konzultant: V současnosti nejsme schopni lokality přesně definovat. V předchozích projektech jsme nejprve prováděli analýzy erozní ohroženosti svahů a typů půd. Na základě těchto analýz je následně možné určit, v jakých typech svahů se převážná část lokalit nachází. Dalším důležitým aspektem je spolupráce s vlastníky pozemků.

MŽP: Součinnost by byla zajištěna prostřednictvím jednání resortu s příslušnými subjekty.

Účastník č. 2: Součinnost resortu bude potřebná. Lokality bych vybíral taktéž až v průběhu projektu. První rok bych pouze modeloval a měřil pouze tam, kde zpracovatel má kontakty. Až v následujícím roce bych s ohledem na hospodářský rok poptával plochy další.

Účastník č. 3: Máme mnoho ploch na tento typ experimentu.

MŽP: Časová dimenze: budeme sledovat změnu účinnosti v čase (opakovaná měření / sezónnost / „stárnutí“ opatření)?

Účastník č. 1: Určitě bych se měl sledovat stav porostu vzhledem k proměnlivosti BBCH (benofáze) a to s ohledem na posečenost/neposečenost.

Účastník č. 2: Souhlasím.

Účastník č. 3: Souhlasím.

Účastník č. 2: Záleží na parametrech pásu. U vodoteče bude pouze jedno číslo, ale zde je velká variabilita. Toto bychom mohli řešit pomocí satelitů. Účinnost by se mohla modelovat v průběhu sezóny.

Účastník č. 1: Zadavatel by měl také definovat, že chce nejhorší možné podmínky. Zde se mohou sledovat velké změny.

Účastník č. 3: Toto se musí probírat opravdu v prvním milníku. Nevhodné podmínky se musí udržovat v mantinelech.

MŽP: Tím se ale výrazně sníží účinek pásu.

Účastník č. 1: Řešitel by vám ale toto měl doložit, bylo by vhodné toto mít v zadávací dokumentaci.

Účastník č. 3: Ano, to co bude nejvhodnější.

III. Výsledek konzultace

Zadavatel přednesl záměr zadání veřejné zakázky v souladu s výzkumnou potřebou.

Dle výsledků diskuse se zadavatel pokusí zohlednit připomínky a zjištěné poznatky v definování projektového rámce.

Přílohy:

Příloha č. 1 - Prezentace resortu